

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 6 kron, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane 6 kron, za Italijo pa 8 kron; in drugo inozemstvo se plačuje naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 10 v.

Štev. 24. V Ptuj v nedeljo dne 11. junija 1916. XVII. letnik.

Svetovna vojska

Prodiranje v Italiji; v juniju smo vjeli 9700 Italijanov. — Zopetna ruska ofenziva. — Nemci premagali Angleže v največji pomorski bitki. — Trdnjava Vaux padla. — Angleški minister Kitchener z 800 možmi vtonil.

Največja pomorska bitka zgodovine. — Nemci premagali Angleže. — Več kot 10 velikih angleških bojnih ladij potopljenih.

K. B. Berlin, 2. junija (W. B.) Uradno poročila:

Naše visoko-morsko brodogojstvo je pri nekem potopu severu naperjenem podjetju dne 31. maja doznalo znatno močnejši glavni del angleškega bojnega brodogojstva zadelo. Razvila se je popolna med Skagerrakom in Horns Riffom cela vrsta težkih, za nas uspešnih bojnih, ki so trajali naprej tudi celo noč. V teh bojih se je, v kolikor je to doslej znano, od nas (Nemcev) uničilo: Velika vojna ladja „Warspite“, bojni križarke „Queen Mary“ in „Indefatigable“, dve pancerske križarke menda Achilles razreda, ena mala križarka; nove vodilne razruševalne ladje „Turbulent“, „Nestor“ in „Alcaaster“, veliko število razruševalnih ladij in en podmorski čoln. Nadalje je bila cela vrsta angleških bojnih ladij po artiljeriji naših bojnih parnikov in z napadi naših brodogojstev torpednih čolnov med dnevno bitko in ponoči težko poškodovana. Med drugimi je tudi veliki bojni parnik „Marborough“, kakor izpovejo vjeti, močno zadet od torpedov. Več naših ladij je dele posledk potopljenih angleških ladij rešilo, med njimi tudi edina dva preživela od „Indefatigable“. — Na naši strani bili ste potopljivi mala križarka „Wiesbaden“ med dnevno bitko s sovražnim artiljerijskim ognjem in ponoči Nj. Vel. ladja „Pommern“ s torpednim strelom. O usodi Nj. Vel. ladje „Frauenlob“, ki se pogreša, in nekaterih torpednih čolnov, doslej ni ničesar znano. Naše brodogojstvo visokega morja se je tekom današnjega dneva v naša pristanišča vrnilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

izgube Angležev v veliki pomorski bitki.

Nemška in angleška uradna poročila še niso popolnoma jasna, da bi se zamoglo izgube

preceniti. Angleži so v boju izgubili: linijsko ladjo „Warspite“ (29.000 ton), bojne križarke „Queen Mary“ (30.000 ton), „Indefatigable“ (19.000 ton), „Invincible“ (20.300 ton), pancerske križarke „Defence“ (14.800 ton), „Black Prince“ in „Warrior“ (vsaka po 13.750 ton), nadalje najmanj osem razruševalcev (skupno z 10.000 tonami) in en podmorski čoln; vse skupaj torej okroglo 150.000 ton. Ker so to same moderne ladje, sme se računati srednje vrednost z okroglo 3000 kron za eno tono. Torej znaša vrednost angleških potopljenih ladij okroglo 500 milijonov kron. Pri temu se ne sme pozabiti, da se je obenem potopilo vso orožje in vsa med vojno napravljena izboljšanja ladij. Poleg tega je bila cela vrsta angleških ladij, kakor to angleško uradno poročilo samo priznava, težko poškodovana. Glavno jedro angleškega brodogojstva obstalo je iz 34 velikih bojnih ladij. Poleg tega so bile še udeležene velike pancerske križarke in nekaj manjših križark, torpednih in podmorskih čolnov. Vrednost teh ladij se mora računati na najmanj tri milijarde kron. Angleško brodogojstvo je boj opustilo; to je dokaz, da so bile izgube in poškodovanja tako težka, da so se Angleži morali vrniti. To poškodbo se mora smatrati zopet na 20 %, kar znaša pol milijarde kron. K temu pride še poraba streliva in topovskih cevi. Tudi te troške se mora računati najmanj na pol milijarde kron. K vsemu temu pridejo še velikanske izgube na moštvo. Največjo škodo pa je seveda v vojaškem in moralnem oziru iskati. Kajti bila je to največja bitka na morju vseh časov in največja pomorska sila (Angleži) je bila od Nemcev premagana!

Potek velike pomorske bitke med Nemci in Angleži.

W. B. poroča od pristojnega mesta m. dr.: Nemške bojne sile za visoko morje so sunile naprej, da bi posamezne dele angleškega brodogojstva, ki so se opetovano pokazali ob norveškem južnem obrežju, prisilile k bitki. Sovražnik

postal je viden 31. maja ob 4. uri 30 minut 30 morskih milj od Skagerraka v sili 4 malih križark Galiope razreda. Naše križarke so pričele takoj sovražnika zasledovati, ki je v najhitrejši vožnji proti severu zbežal. Ob 5. uri 20 minut opazile so naše križarke v zapadni smeri dve sovražni koloni, ki so se izkazali kot 6 sovražnih bojnih križark in večje število manjših križark. Sovražnik razvijal se je proti jugu. Naše križarke so šle blizu okoli 13 kilometrov in zapričele jako učinkujoči ogenj na sovražnika. V poteku boja bili so dve angleški bojni križarki in en razruševalc uničeni. Po polurnem boju prihajale so od severa še nadaljne težke sovražne bojne sile, ki se jih je pozneje kot 5 ladij „Queen Elisabeth“ razreda izpoznalo. Kmalu potem je nemška večina z bojem začela. Sovražnik se je obrnil takoj proti severu. Skušal se je odtegniti z najhitrejšo vožnjo našemu jako učinkujočemu ognju. Naše brodogojstvo sledilo je gibanju sovražnika v največji hitrosti. V tem bojevnem oddelku bili so ena križarka „Achilles“ razreda in dva razruševalca uničeni. Kmalu potem prišle so od severa še nove sovražne bojne sile. Bilo je to več kot 20 sovražnih linijskih ladij najnovejše vrste. Takrat so brodogojstva naših torpednih čolnov pričela z napadom. Napravila so tri napade z vidnim uspehom in odlično hitrostjo. V tem bojevnem oddelku bila je ena angleška bojna ladja uničena, več drugih pa težko poškodovanih. — Dnevna bitka proti angleški premoči trajala je do teme. Razven mnogoštevilnih lahkih bojnih sil stalo je v tem boju najmanj 25 angleških velikih bojnih ladij, 6 angleških bojnih križark in najmanj 4 pancerskih križark; Nemci pa so imeli v boju 16 velikih bojnih ladij, 5 bojnih križark, 6 starejših linijskih ladij in manjših pancerskih križark. Z nastopom teme pričela so naša brodogojstva s ponočnim napadom proti nasprotniku. V tej noči vršili so se boji križark in mnogoštevilni napadi torpednih čolnov.

vojak, ...

... naše čete neko močno oporo in so za- ...

... Južno-vzhodno bojišče. Mir. Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.B. Berlin, 5. junija. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se danes poroča: ...

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleški vojni minister lord Kitchener s svojim štabom utonil. K.B. London, 6. junija. Uradno se raz- ...

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleški vojni minister lord Kitchener s svojim štabom utonil.

K.B. London, 6. junija. Uradno se raz- ...

Vrhovno armadno vodstvo.

To angleško uradno poročilo pove precej jasno, da se je nahajal angleški vojni minister lord Kitchener s svojim štabom na vojni ladji „Hampshire“.

najpomembnejši organizator in voditelj angleške armade. Z njim je vzela smrt eno najkrepkejših in najdelavnejših sil v vrsti naših sovražnikov, ki bodojo to izgubo gotovo temeljito občutili.

Ogromni naskoki Rusov. — Meseca junija smo doslej vjeli 9700 Italijanov.

(Avstrijsko uradno poročilo od torka).

K. - B. Dunaj, 6. junija. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Boji na severnem vzhodu trajajo skoraj na vsej 350 kilometrov dolge fronti z nezmanjšano ljuto- stostjo naprej.

Italijsko bojišče. Položaj je nespremenjen. — Eno brodovje pomorskih letal napadlo je včeraj ponoči železniške naprave od S. Donna di Piave ob Livenzi in od Latisane.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.B. Berlin, 6. junija. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno in balkansko bojišče. Na nemški fronti nobeni posebni dogodki.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 7. junija. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Od mnogo premočnih sil napadene, bile so naše v Wolhyniji na zgornji Putilowki boreče se bojne moči v prostor od Lucka nazaj vzete.

Trdnjava Vaux zavzeta.

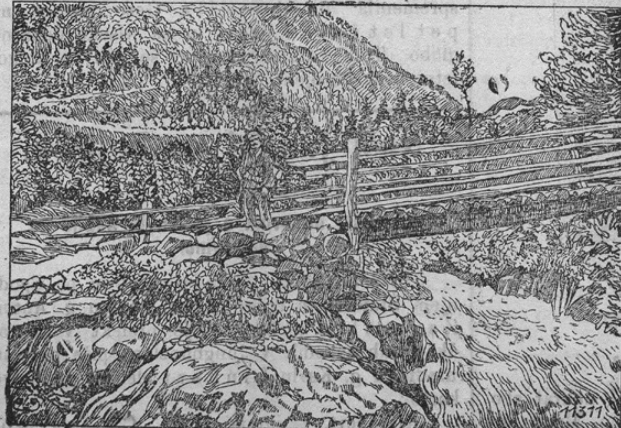
(Nemško uradno poročilo od srede).

K.B. Berlin, 7. junija. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V razširjenje dne 2. junija na visočinah južno-vzhodno od Yperna doseženega uspeha napadle so včeraj zgor- nje šlezke in württemberske čete angleške postojanke pri Hoge.

Protiv Italiji!

Zadnje tedne stali smo skoraj popolnoma pod vtisom velike avstro-ogrske ofenzive proti Italiji. Boji na južnem Tirolskem in v sosednih pokrajinah severne Italijanske so bili pa tudi res občudovanja vredni.

Brückenwacht am Etschthal.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Položaj pri nemških četah je nespremenjen.
Vrhovno armadno vodstvo.

6000 angleških mornarjev padlo.

Lugano, 4. junija. Londonska poročila italijanskih listov priznavajo, da gre uspeh pomorske bitke Angliji bolj k arcu, nego katerikoli drugi dogodek; Angleže boli najgloblje razven izgube ladij smrt okoli 6000 hrabrih mornarjev.

(Gotovo je še mnogo več angleških mornarjev padlo. Op. uredništva).

NESTLE-JEVA MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želočnih in črevnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 261/1

Ces. in kr. vojno ministerstvo vojnoscrbni urad.

Druga zbirka volne in kavčuka.

Pri nabiranju volne in kavčuka leta 1915 nabrano blago je že podelano ter po industriji oddano armadi in prebivalstvu.

Da se pomanjkanju na surovinah v tuzemstvu tudi nadalje odpomore ter preskrbi armade na bojišču,

darujte še enkrat

volnene in bombaževinate predmete ter vsakovrstne odpadke gumija!

Darujte vse neoparabne predmete iz volne, bombaževine, blaga, sukna, platna, obleke, perilo, nogavice, robce itd. in gumijaste predmete vseh vrst.

Vsako naj pripravi dar!

Najmanjše darilo je dobrodošlo!

Glavni nabiralni dnevi: 13. in 17. junija 1916.

Ob obeh dneh bodo prišli učenci po dobro zavita darila.

Nadaljna pojasnila: telefon 12 516, IX, Berggasse 22.

Darila ter poštne pošiljatve sprejema vsak čas: Dunaj, IX, Berggasse 16, Dunaj, IX, Währingerstraße 32.

Löbl, tml., m. p.

Laški poveljnik Cadorna.

Prinašamo sliko poveljnika italijanskega generalnega štaba Cadorne, ki je bil v zadnjih tednih od avstro-ogrške armade tako temeljito

Generalstabschef Cadorna.

tepen. Pravijo, da je Cadorna zdaj nakrat zbolel in da ni izključen njegov odstop. Menda mu je vreme preslabo... Ah, poveretto!...

Izpred sodišča.

Štiri smrtnih obsodb proti češkim veleizdajalcem.

Dunaj, 4. junija. „Pester Lloyd“ poroča: Po skoraj šestmesečni razpravi se je včeraj pri tukajšnjem c. in kr. divizijskem sodišču sodbo v veleizdajniški razpravi proti znanemu voditelju Mladočehov poslancu dr. Kramarju in tovarišem razglasilo. Vsi štirje obtoženci so bili na smrt na vislicah obsojeni. Sodba vsebuje obenem odločbo, da se mora obešenje izvršiti najprej na obtožencu Cervinka, bivšemu tajniku „Narodnih Listov“, potem na obtožencu Zamazal, nadalje na obtožencu poslancu dru. Rasinu in končno na dru. Kramarju kot kolovodju. Dr. Rasinu in dr. Kramarju se je nadalje njih doktorsko čast odvzelo. Zadnja dva sta sprejela sodbo s smehljajem.

Razprava je pričela dne 6. decembra 1915. Dokazilno postopanje se je končalo začetkom maja. Govor vojaškega obtožitelja trajal je 4 dni, od 15. do 19. maja, govor dr. Kramarja pa skoraj 3 dni. Branitelj dra. Kramarja govoril je skoraj skozi 6 dni, od 23. do 29. maja. Potem je sledil govor odvetnika dra. Lewitha, ki je branil obtoženca Zamazala. Sledila je replika vojaškega obtožitelja in duplika dr. Kramarja ter braniteljev dr. Körnerja in dra. Lewitha. Razprava je bila končana dne 31. maja, to je na 121. dan. Včeraj se je sodbo razglasilo.

Slovensko-klerikalni voditelj na Korškem poslanec Grafenauer obsojen.

V nemških listih čitamo:

„Sodnja c. in kr. armadnega poveljstva naznanja: Državni in bivši deželni poslanec Franc Grafenauer, posestnik in izdelovalec orgelj v Kotu pri Sv. Mohorju bil je s sodbo armadnega poveljstva z dne 26. maja 1916, c. št. K 395 116/61 zaradi zločina motenja javnega miru po § 65a in b k. p. na 5 let težke in poojstrene ječe obsojen. To sodbo je pristojni poveljnik potrdil in je tedaj pravomočna. Vodja sodnije: Seeliger, major.“

Župan, občinski svetnik in občinski tajnik pred vojnim sodiščem.

Linz, 24. maja. Trije vodilni možje trga Uttendorf bili so zaradi zločina zlorabe uradne moči, ki so ga napravili vled napačnih izpovedb pri neki prošnji za oprostitev od vojaške službe, obsojeni: župan Karl Neumayr na 2 meseca težke ječe in 2000 kron globe, prvi občinski svetovalec Anton Seibert na 4 meseca ječe in 1000 kron globe, občinski tajnik Peter Prillmann pa na en mesec težke ječe. V prošnji za oprostitev od vojaške službe za nekega Wimmerja so obtoženci napačne podatke vpisali. Ta obsodba naj bi bila gotovim lahkomišelnim občinskim funkcionarjem v naših krajih nekako svarilo. Kajti postava je stroga!

Obsojeni vojni liferanti.

Budimpešta, 26. maja. Danes razglasila je kraljevska kurija sodbo proti vojnim liferantom Geza Katona in tovarišem. Obtoženci so bili od prve sodnije zaradi zločina proti interesom države oproščeni. Kurija je to sodbo spremenila in obsodila Gezo Katona na pet let težke ječe in na visoko denarno globo. Tudi ostali obtoženci so bili na dolgotrajno ječo obsojeni.

Naši junaki na bojišču.

VIII.

Katoliški duhovnik s puško in sabljo za domovino.

Bivši urednik „Štajerca“ in po Spodnjem Štajerskem dobro znani kaplan g. Anton Zavadil, ki je bil pozneje prefekt v knezoškofjskih zavodih v Jungbunzlau, piše našemu uredniku g. Karlu Linhart sledečo zanimivo karto:

Standert, 1. junija 1916. Carissimo! Z menoj se je usoda res čudno igralkala! Sedaj

službujem kot petdesetletni enoletar, Fradobrovoljec v vojni bolnišnici v pridopisani severni deželi in sem v Avstriji brskrbniki, ne edini duhovnik na vojni, kito lahko si sabljo po strani in puško ništvo in mi. Nove izkušnje, novi dojmi! Tudi to je javno je vredno! Slovenski bolniki v špitalu „Štajernere in radi čitajo, eno številko pa vselej odpošljejo. Četrtsosednji garnizoni Feldpost 56, kjer je tudi go naš Slovencev, ki so se lečili v naši bolnišnici ta pov „Štajerca“ so z zanimanjem brali. Hvala tranc za Vašo uslugo našim bolnikom! Pismo se linčka. K obelodani. Iskren pozdrav znancom! Felds Schönb 8/II, Feldpost 86, Zavadil“ — Prijazne sofa dra. drave tudi od nas in srečo junaško! (Urednik Yuan

IX.

Odgovor „Bogoljuba“ št. 5.

Dragi nam „Štajerc“, sprejmi par nagotocov, od nas Slovencev katoličanov in povej nam preje izkly smo se vendar tako pregrešili, da nas „Angleži se ljub“ ne more nikdar izpustiti. kadar kajrupom i o razmerah z drugim spolom. Ze je minulo spada leto, kar stojimo neprenehoma pri bojni tržavnike torej lahko sam veš, dragi „Štajerc“, da nim Juna priložnosti, misliti na druge reči, kakor Ptuj, obranimo, da se ne zaplete sovražnik v 892, je o ozemlje in ne onečasti naših deklet in udajalcu. Torej nas srce lahko boli, če še moramo Mal takega poslušati, kakor pravi „Bogoljub“ (širokem „posebno sedaj se pazite dekleta, ko je polniškem polno vojaštva“)

Brez

Kaj je nam mar, kaj se godi Bog wrof Cla v zadnjih mestih. Mi tu v fronti že od za o. rojst izpolnjujemo svoje dolžnosti, in to je zdaj riedr zahvala, da nas počtno krtačite! Vse pač anašnjen črti vojaka. Mi vojaki pa Vas torej vprašnje Vaš Zakaj pa imate vojaštvo, pojdite vendar eljnik in branit sovražnike in mi se vrnemo domov, onsnim bodemo lahko počteno živeli, kakor si vi mirasnih, l

K zdajjemu pa Vas prosimo, gospodovražnik „Bogoljub“, pustite vsaj nas pri miru, kimagoviti tu v fronti; mi imamo itak dovolj drugih terebivalst ne delajte še nam vi težke vesti! Dosti zaješe čest nes! Z velespoštovanjem Friedrich Kodra — Na t Pionierkomp., Feldpost 612.

X.

Od črnovojnikov iz Ptuja.

Dne 1. junija 1916. Prosimo Vas, pošljite nam „Štajerca“ lavo k ai ga s tem naročimo. Mnogo pozdravov tazi svoje od južno-zapadne fronte. Par dni smo bilosnega r deči Ptujčani skupaj: Kodella, mizarski Friedr ster, Machatsch, sin ključarja, L. Smrt mesarski mojster i. dr. Najboljši pozdrav! Jaleci v Sla witsch, c. in k. črnovojn. inf. reg. benskega. vojna pošta št. 220.

Razno.

Vinogradniki v ptujskem okraju, pozor! Wieser razdelitve dragega obroka bakrenega vinovojnik. sešla se je v Ptuj pod predsedstvom oblj je dne nega odbora seja, ki je sprejela sledeči ranjen in sprejet ednoglasno od podpisanih: „Ker umrl. Pol kmetijskih zadrug ni v položaju, potrebni obora, kraj za drugo škropljenje pravčasno dobiti, ni spomir se pa mora to škropljenje v najbližnjem Nesr izvršiti, sklenejo podpisani sledeči red za ppadel je litev: Posestniki, ki so pri prvi razdelitve inig največje izmere 4 kg dobili, bodo je pri hotela ot razdelitvi dobili za vsak kilogram vitrijola Nasprotne kg vitrijola in pol kg galuna ker jo je posestniki pa, ki so dobili doslej večje mrvzela in to se pravi več kot 4 kg vitrijola, dobijo so par dr drugem obroku namesto vsacega kilograma Navij trijola: 1 kg „Kupfer-Pasta Bosna“ ali pa mestnija „Kupfer-Pasta Bosna“ in 1/2 kg galuna. lv kateren izvrši razdelitev lažje, izdajalo se bode dobila op in galun zmešano v vrečah. Vsakemu naroč zlasti tak se doda natančno navodilo za rabo. Etrebe, tak „Kupfer-Pasta Bosna“ po sedanjim per itd. v izkušnjah ednakovredna bakrenemu rajo in jolu (galici), se bode nakazalo kot nadome kanje v t za vitrijol ednako množino „Bosna Paste“ pomanjka zaloge po pl. Pongratz, Rudolf Warren-Lip dajo. Tal Franc Rudl, Franc Hiltischer, že same St eudte, Norbert P o v o d e n, Rudolf p o v a l c i r

Okrajni odbor v Ptuj.

Opozorilo, vinogradniki!

Lastnike vinogradov se nujno opozarja, da bodo razdelilo modro galico (vitrijol)

časno v času od 13. do 22. junija 1916

svetih nedelj in praznikov.

Kdor bi svojo potreščino na vitrijolu z neje naznanil, se ne bode pštevvalo.

Ovi posestniki, ki dobijo namesto vitrijola modro pasto „Bosna“, prinesiti morajo seboj modro iz lesa ali ilovice (ne železo!). Železne posode se ne smejo rabiti.

Vinogradniki! Držite se strogo teh določil, da bode neprijetnih zmešnjav!

V Ptuj, 6. junija 1916.

Okrajni načelnik:

Jos. Ornig l. r.

Perutnino

Črna za peči in pražiti, rabe in gosi se v dobavi od 10 tucatov naprej proti povsem stalno kupuje. Najcenejše in najsigurne ponudbe s ceno pod „Primaware 214a“ Kienreichs Annonzenbüro, Gradec, Sackstr. 4.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.
Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 232
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3-30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8-80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Krapina-Toplice

(Hrvatsko).

Poizvedbe s prošpektom zastoj po direkciji

zdravi giht, revmatizem, išias.

179

Zdrava kri!

233

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere si potegne truplo svoje redilne snovi. Ako kri nima zadostno redilnih snovi, potem se organi oslabijo, in tako nastane na ta način cela vrsta bolezni, ki nam otežujejo življenje.

To hudo verigo se mora pretrgati

in to je le v eni točki mogoče, marveč v izreji krvi, v izboljšanju krvi.

Po letu dolgem študiju spisal sem knjigo, v kateri pokažem, kako in na kak način se kri in soke izboljša, izrejo dvigne, bolezni prepreči in odpraviti zamore.

Popolnoma zastoj

pošljem ta vredni spis vsakomur, ki piše! Tudi podam vsakomur priliko, se o tem prepričati, na kateri način je to mogoče, brez da bi se izdalo zato le en vinar! Pišite pa takoj!

Expedicija Opern-apoteke, Budapest VI., oddelek 473.

Pettauer Bezirks-Ausschuss.

Gebrauchsanweisung

für die Anwendung von Kupfervitriol mit Alaun und Kupferpaste „Bosna“.

(Von Verwalter Franz Rudl — Lichtenegg).

1. Kupfervitriol mit Alaun.

Vitriol und Alaun kommen beide zu gleichen Teilen zur Verteilung und man bezeichnet diese Mischung als sogenannte „Martinibrühe“. Die „Martinibrühe“ ist nach den bisherigen Erfahrungen in Italien und Österreich vollkommen der einperzentigen Kupfervitriolbrühe an Wirksamkeit gegen Peronospora gleichwertig.

Die Anflösung beider Salze erfolgt zugleich und zwar nach der alten Art in Säcken. Die Lösung selbst wird sodann mit Kalkmilch neutralisiert, d. h. das weiße Phenolftalin-Papier muß sich schwach rosa färben oder das beigegebene rote Lakmuspapier violettblau.

Auf 300 l Wasser kommt somit 1 1/2 kg Vitriol und 1 1/2 kg Alaun.

2. Kupferpaste Bosna.

Die Kupferpaste Bosna ist dem Kupfervitriol gleichwertig und wird in einperzentiger Lösung verwendet. Man nimmt somit auf 300 l Wasser 3 kg Kupferpaste Bosna. Dieselbe wird nicht gleich ins Faß, sondern in ein kleineres Gefäß (Schaff etc) gegeben und mit Wasser zu einem dünnen Brei angerührt und sonach erst weiter in Fasse mit Wasser verdünnt.

Diese Lösung, obwohl von Natur aus sehr fein verteilt, setzt sich gerne und es ist deshalb unbedingt notwendig, daß vor jedem Gebrauche die Lösung tüchtig aufgerührt und die Lösung in den Spritzbutten durch zeitweises Schütteln durchgemischt wird. Kalk ist nicht notwendig beizugeben.

Pettau, im Juni 1916.

Der Bezirksobmann:

Jos. Ornig m. p.

Ptujski okrajni odbor.

Navodilo

za rabo bakrenega vitrijola z galunom in bakreno pasto „Bosna“.

(Spisal oskrbnik Franc Rudl — Podlehnik).

1. bakreni vitrijol in galun.

Vitrijol in galun pridsta obadva po enakih delih k razdelitvi in označuje se to zmes kot „Martinovo tekočino“. Ta „Martinova tekočina“ je po dosedanjih izkušnjah v Italiji in Avstriji na učinku zoper „peronospora“ popolnoma ednakovredna enoprocentsni tekočini bakrenega vitrijola.

Razpustitev obeh soli se izvrši obenem in sicer po starem načinu v vrečah. Tekočino se potem z apnenim mlekom neutralizira, to se pravi, beli Phenolftalin-papir se mora lahko rožasto barvati ali pridejani ređi lakmuspapir postane vijoletno-modri.

Na 300 litrov vode pride tedaj 1 1/2 kg vitrijola in 1 1/2 kg galuna.

2. Bakrena pasta „Bosna“.

Bakrena pasta „Bosna“ je bakrenemu vitrijolu ednakovredna in se rabi v eno-procentsni tekočini. Vzame se torej na 300 litrov vode 3 kg bakrene paste „Bosna“. Isto se ne da takoj v sod, marveč v manjšo posodo (skaf itd.) in se zmeša z vodo na mehko brozgo ter se stanjša šele pozneje v sodu z vodo.

Ta tekočina, čeprav od narave sem jako fino razdeljena, se rada vsede in je vsled tega neobhodno potrebno, da se pred vsako rabo tekočino krepko premeša ter tekočino v škropilnih posodah večkrat pretrese in s tem zmeša. Apna ni treba dodati.

Ptuj, junija 1916.

Okrajni načelnik:

Jos. Ornig l. r.

Dragi kmetje!

Če imate govejo živino vsake vrste, teleta in tudi svinje, debele za špeh in prolenke, posebno za klanje, kupi po najboljših cenah in takoj izplača, ker potrebujem meso za ces. kr. vojaške bolnišnice Sterntal.

Cenj. prodajalci, naznauite vsi, kateri imate živad, prodajalcu

Johan Heller,

legit. od c. kr. okraj. glav. v Ptuj, mesar na Bregu pri Ptuj. 220

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.60, K vel. stekl. 2.40 K proti kašlju, težki sapi itd. Čaj in piule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu 1.50 K. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1.50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1.50 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni strup za podgane, miši, šurke à K 1.50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Ljudska kopel mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure dopoldne.

1. kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zvraven klančice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Darilna garnitura za BIRMO

obstoji iz ene dobro idoče anker-remontoar-ure, srebro imit. 3-letna garancija, 1 pancr-veržica s priveskom, 1 prstan, 1 kravatina igla, 2 gumbi za ovratnik, 2 gumbi za prsa, 2 gumbi za manšete v elegantnem imit. usnjatem etujju

vseh 12 kosov skupaj za K 15.—

Ista garnitura za dame, obstoječa iz ene damske ure ali ure na napestnik, 1 židano žnoro z zatvorbo, 1 prstan, 1 brošna igla, 2 ubalnika, 2 uhalni šravbi, 1 koljer-veržica s priveskom v elegantnem imit. usnjatem etujju 219

vseh 12 kosov skupaj za K 15.—

Pri naročilu prosim natanko pisati, je-li je namenjena garnitura za gospode ali dame; priložiti je obenem 2 K v papirju ali znamkah kot predplaček. Ostanek po povzetyju.

Max Böhnel,
Dunaj, IV. Margaretenstraße 27/51.

Vojna ura K 6.—. Roskopf-ura K 4.—. Ura na napestnik K 6.—.

Nekaj časa bode še trajalo

da bo naša zaloga na surovinah pana, ker smo pravočasno vse prebeli, da zamoremo oddajati Lysoform tudi med poletjem. Kakor znano spešuje vroči poletni čas najbolj širjenje vseh nalezljivih bolezni; stori vsakdo dobro, ako kupi že zanesljivo desinfekcijsko sredstvo pr. eno steklenico Lysoforma.

Cene so sledeče:

100 gramska stekl. Lysoforma K 250
1 kos Lysoform mila . . . K
1 stekl. Pfefferminzlysoform . K

Pošiljamo na zahtevo vsake zastoj in franko od odličnega zbirnika sestavljeno knjigo „Zdrav desinfekcija“.

Dr. Keleti & Murányi, kemična fabrika, U

Ali hočete biti od svojega

revmatizma

temeljito ozdravljeni?

Tisočeri že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pobabljene roke in noge, suvanje, bolečine, bolečine v raznih delih trupa, ja celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilno sredstvo, kakor je podari dobri mati natura bolanemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo počudno razpravo popolnoma brezplačno. Postali bodete moj hvaležni pristaš.

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 253

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.